

Ankenævnet for Forsikring

Den 15. maj 2024 blev i sag nr. 100667:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PensionDanmark
Langelinie Allé 41
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har arbejdsmarkedspension. I klageskema af 7/11 2023 har klageren bl.a. anført:

"Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?"

Anerkendelse af skade, hvordan kan man have symptomer der starter inden skaden, når man brækker begge håndled?"

Selskabet har den 3/1 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"PensionDanmark fastholder afslaget, da klagers lidelser, der førte til tilkendelse af seniorpension, var til stede inden optagelsen i arbejdsmarkedspensionen, og da der er indbetalte pensionsbidrag i mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år.

Vi vedlægger PensionDanmarks forsikringsbetingelser pr. 1. oktober 2023, jf. bilag 1.

...

Sagsfremstilling

Klagers første medlemskab i PensionDanmark ophørte den 1. maj 2014, da klager overførte sin pensionsopsparing til et andet pensionsselskab.

Den 20. september 2021 blev klager optaget i arbejdsmarkedspensionen, og der blev indbetalt pensionsbidrag for perioden 20. september 2021 til 16. januar 2022 og igen for perioden den 1. januar 2023 til 31. marts 2023, jf. bilag 2.

På grund af bidragsophør overgik klager den 1. april 2023 til bidragsfri dækning, hvor forsikringerne bliver betalt via fradrag i pensionsopsparingen, jf. bilag 3.

Den 2. oktober 2023 søgte klager om udbetaling fra forsikringen ved seniorpension, da klager var tilkendt offentlig seniorpension med virkning fra 1. oktober 2023, jf. bilag 4.

Den 19. oktober 2023 meddelte vi afslag på udbetaling af ydelser ved seniorpension, da klagers symptomer, der førte til tilkendelse af seniorpension, allerede var til stede ved optagelsen i arbejdsmarkedspensionen, og da der ikke var indbetalt pensionsbidrag i mindst 12 måneder, jf. bilag 5.

Klager har telefonisk den 23. oktober klaget over afslaget, som blev fastholdt.

Sagsakter fra kommunen vedlægges som bilag 6.

Begrundelse

Klager blev optaget i arbejdsmarkedspensionen den 20. september 2021, og der blev indbetalt pensionsbidrag for to ansættelsesperioder på henholdsvis 4 måneder og 3 måneder, dvs. en samlet indbetalingsperiode på mindre end 12 måneder.

Klager blev tilkendt seniorpension med virkning fra 1. oktober 2023.

Af dokumentet 'Samtale gennemført: Opfølgningssamtale' af 22. marts 2023 fremgår, at klager

- i mange år har været [stilling]
- blev sygemeldt grundet arbejdsrelateret stress/depression fra december 2019 til maj 2021
- var ansat i et vikarjob - som var væsentligt forskelligt fra hendes tidligere jobs – i perioden juni 2021 til december 2021
- var ledig i 2022
- var [stilling] fra 1. januar 2023 men blev opsagt med lønophør den 28. februar 2023
- blev sygemeldt den 30. januar 2023 på grund af to brækkede håndled efter fald, som aktuelt gjorde klager arbejdsudygtig

Af dokumentet tillæg til GHU – LÆ 145 af 23. juni 2023 fremgår, at klager

- har haft mange sygemeldinger på grund af stress
- blev diagnosticeret med ADHD i 2020 og blev opstartet i medicinsk behandling 7. maj 2020, som klager efterfølgende har fravalgt og af den grund har en meget lav stresstærskel
- allerede var kørt ned af stress inden for den første måned i sidste job
- har faldtendenser og balanceproblemer, som ikke er blevet udredt, som angiveligt har stået på længe før faldet i januar 2023, hvor klager fik brud på begge håndled, som har medført stivhed i hænderne.

Selvom klager senest blev sygemeldt på grund af brud på begge håndled, har vi vurderet, at det er den psykiske lidelse ADHD, som siden 2019 har været den altovervejende årsag til klagers mange sygemeldinger, der er hovedårsagen til, at klager bliver tilkendt seniorpension, idet klager siden 2019 reelt ikke har kunnet bestride hendes sædvanlige beskæftigelse som [...], da denne type job kører hende ned psykisk. Vi har desuden vurderet, at klagers eksisterende ubehandlede balanceproblemer er årsagen til faldet, hvor klager får brud på begge håndled.

Vi anerkender problemerne med klagers håndled, som medfører, at visse arbejdsfunktioner tager længere tid, men dette er forsøgt afhjulpet gennem genoptræning, som imidlertid ophørte på grund af tilkendelsen af offentlig seniorpension.

Vi fastholder derfor afslaget på udbetaling af supplerende seniorpension og opsparingssikring, da der er indbetalt mindre end 12 måneders pensionsbidrag inden for de seneste fire år, og da klagers eksisterende lidelser før optagelsen i arbejdsmarkedspensionen er hovedårsagen til, at klager blev tilkendt seniorpension."

Klageren har i brev af 22/1 2024 til nævnet bl.a. anført:

"jeg har haft et 6 måneders ... som [...] for at prøve noget andet end [...] arbejdet som jeg har arbejdet med det meste af mit arbejdsliv. Jeg har haft 2 sygemeldinger med stress, ved seneste sygemelding fik jeg diagnosen ADHD og jeg er fortsat i behandling medicinsk.. dig ikke de første måneder med mine brækkede håndled,, og Hvad har min tidligere stress med to brækkede håndled at gøre ? Jeg er IKKE kørt ned med stress efter en måneds ansættelse i seneste job ved [...] ' jeg brækkede to håndled og blev sygemeldt' !!! Jeg har ikke faldt tendenser og balance problemer, jeg har oplyst til min læge at jeg godt kan mærke at mit bevægeapparat har stået stille længe og jeg er blevet bange for at falde igen, for at afhjælpe dette og få muskelstyrken tilbage, cykler og går jeg nu i stedet for at køre bil, nå jeg skal ud og handle ind. Min genoptræning er fortsat igang selvom den ophørte økonomisk fra kommunens side , da jeg fik bevilget senior pension. Jeg står gerne til rådighed for yderligere spørgsmål omkring ovennævnte."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af kommunal opfølgningssamtale den 22/3 2023 fremgår bl.a.:

"Vurdering af din uarbejdsdygtighed (helt/delvist) aktuelt, herunder symptomer på egen sygdom og bred vurdering:

Du vurderes aktuelt fuldt uarbejdsdygtig ethvert erhverv grundet to brækket håndled. Du har udfordringer med begge håndled, men værst på det venstre, som fortsat hæver, du mangler flere kræfter og bevægelighed i dette håndled, og får mere ondt når du træner. Der er mange små ting i dagligdagen, som du fortsat ikke kan eller som tager meget længere tid. Du bruger skinner til at aflaste håndleddene og må fortsat kun løfte 1 kg., og har udfordringer med finmotorikken.

...

Helbredsmæssig og behandlingsmæssig status:

[Klageren] er sygemeldt siden 30.1.2023 grundet to brækkede håndled efter et fald. Hun slog også hovedet, men det er håndleddene, som aktuelt gør hende uarbejdsdygtig. Hun er behandlet på [...] Sygehus, har haft begge håndled i gips i 5 uger fra skadesdatoen. Fik gipsen afd. 6.3.2023 og er henvist til kommunal genoptræning ved ergoterapeut på [...] ca. 1 gang pr uge. Har været der 2 gange og har tid igen på mandag. Højre hånd er rimelig god, men hun mangler kræfter. Venstre håndled hæver og giver smerter, hun mangler flere kræfter og bevægelighed i dette håndled, hun får mere ondt når hun træner. Laver venepumpeøvelser mange gange i løbet af dagen. Der er mange små ting i dagligdagen, som hun fortsat ikke kan eller som tager meget længere tid. I går prøvede hun af at sidde ved computeren, men det kan hun endnu ikke uden at lave en masse fejl. Hun bruger skinner til at aflaste håndleddene og må fortsat kun løfte 1 kg., og har udfordringer med finmotorikken. [Klageren] var sygemeldt grundet arbejdsrelateret stress/depression fra december 2019 – maj 2021.

Øvrige oplysninger:

[Klageren] er uddannet [...], og har senest været ansat som [...] fra 1.1.2023. Havde således kun været der i 1 måned, da hun blev sygemeldt, og blev opsagt i prøveperioden med lønophør 28.2.2023. Har arbejdet som [...] i rigtig mange år. Frem til 2019 ved [...], og tidligere bl.a. ved [...]. Efter sygemeldingen fik hun et vikariat indenfor [...] fra juni 2021 - december 2021, inden hun gik ledig i hele 2022. [Klageren] vil gerne i gang med at arbejde hurtigst muligt, søger fuld tid når hun er klar. Har altid brændt for sit arbejde, for at gøre en forskel, og er god til det. [...]

Samlet vurdering af behov for behandling, indsats, støtte til familien, inddragelse af samarbejdspartnere m.v.:

[Klageren] deltager i kommunal genoptræning ved ergoterapeut på [...]. Der vurderes ikke at være behov for anden indsats i sagen, idet [Klageren] forventes raskmeldt indenfor kortere tid. Der vurderes aktuelt ikke grundlag for at iværksætte anden indsats i form af revalidering, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension m.v."

Af kommunal opfølgningssamtale den 16/5 2023 fremgår bl.a.:

"Vurdering af din uarbejdsdygtighed (helt/delvist) aktuelt, herunder symptomer på egen sygdom og bred vurdering:

... Du bruger skinner til at aflaste håndleddene og kan fortsat ikke løfte tunge ting, og har udfordringer med finmotorikken. Alt tager længere tid, fordi du ikke har kræfter i hænder og fingre. Du har fortsat smerter og har svært ved at vinkle dit håndled.

...

Helbredsmæssig og behandlingsmæssig status:

[Klageren] er sygemeldt siden 30.1.2023 grundet to brækkede håndled efter et fald. Hun deltager fortsat i kommunal genoptræning, skal se fysioterapeuten igen d. 24.5.2023. Hendes hænder hæver fortsat meget, gør ondt og hendes største udfordring er, at hun ikke har nogen kræfter i hænder og fingre, hvorfor hun nemt taber ting. Hun har nedsat bevægelighed i hænderne, og håndleddene er stive. Hun oplyser, at hun er langt fra i stand til al kunne stille sig til rådighed for ordinære vilkår, idet hun ikke kan bruge sine hænder og fingre. Hun har f.eks. udfordringer med at betjene computer eller telefon. Hun tager dagligt meget smertestillende i form af 1 x Tramadol aften og morgen + andet smertestillende efter behov. Hun var ved egen læge i denne uge, og det har vist sig, at mange af hendes tal er i bund. Bla. 812, Kalk D (tallet er 24 og burde ligge over 50), Kalium. Hun er nu sat i behandling med B 12 (skal have 5 stik hver 2. dag), kalk forte, multivitamin, Jern og bruger desuden Voltarel forte. Skal se lægen igen d. 22.5.2023. Hun har skinner på håndleddene, når hun kører bil. Og laver øvelser hver dag for håndled, arme og skuldre. Fysioterapeuten har oplyst hende om, at hun er bange for, at håndstillingen er skubbet. Hun er henvist til Basistræning fra i dag og frem til sommerferien. Hun føler, at hun er gået helt i stå med kroppen, også både i arme, ben. Hun kan ikke støtte ordentlig og slæber sig af sted. Har svært ved at holde balance, og føler sig meget handicappet. Hun er nu også psykisk påvirket af situationen, er meget påvirket af ikke at lave noget. Vil rigtig gerne arbejde, men kan ikke og hun tror selv, at dette vil være det eneste, som kan gøre hende rask. Hun har været der før, og føler at hun er på vej ned i et stort hul og ved at gå helt i hundene igen.

Øvrige oplysninger:

Hun kan pt. ikke noget arbejdsmæssigt. Hun har valgt at søge seniorpension. Forsikringsselskabets socialrådgiver har anbefalet det, fordi hun har svært at arbejde inden for sit hidtidige arbejde, fordi det kører hende ned."

Af kommunal opfølgningssamtale den 12/6 2023 fremgår bl.a.:

"Helbredsmæssig og behandlingsmæssig status:

... Lægen har oplyst hende om, at det er urealistisk at kunne arbejde, og at det blot er et stort, men urealistisk ønske hos hende selv. Aktuelt føles det hele som 1 skridt frem og 2 tilbage. [Klageren] fortæller, at hun er meget træt. Hun sover meget. Står op tidligt kl. ca. 6, sover 2 timer til middag. Og går tidligt i seng mellem 19 - 21. Hun heler langsomt, fordi hun aktuelt ikke er velbefindende grundet det tab/den sorg hun har over ikke at kunne arbejde og uvisheden forbundet hermed. Det er svært for hende at bearbejde. Uvished. Det aftales derfor, at [Klageren] henvises til 1 - 3 støttende samtaler ved erhvervspsykolog [...]."

Af journalnotat af 15/6 2023 fra psykiater fremgår bl.a.:

"[Klageren] har været tilknyttet [klinik] siden februar 2020, hvor hun blev henvist gennem sin sundhedsforsikring pga en sygdomsmeddelelse pga stress. [Klageren] blev her diagnosticeret og forsøgt behandlet for depression gennem nogle måneder med utilstrækkelig effekt, og i forløbet opstod mistanke om en grundlæggende opmærksomhedsforstyrrelse. Med deltagelse af [Klageren]s ægtefælle gennemførtes en regelret udredning herfor, og [Klageren] blev diagnosticeret med F90.0 Forstyrrelse af aktivitet og opmærksomhed (ADHD). Efter at [Klageren] blev opstartet i medicinsk behandling for ADHD samt fortsatte samtalerne med psykolog, aftog de depressive symptomer og stress-symptomerne gradvist, og [Klageren] oplevede bedring af koncentrationsevne, mindre følsomhed for stimuli og stress samt mindre impulsivitet som følge af den medicinske behandling for ADHD.

På afslutningstidspunktet er [Klageren] velbehandlet for ADHD på 54 mg Concerta mane og tillæg af 18-36 mg over middag, hvor dosisbehov afhænger af planerne for dagen. I de tilfælde, hvor hun glemmer at tage anden dosis, håndterer hun den pludseligt opståede manglende effekt vha hurtigtvirkende motiron 10 mg. Er tilfreds med denne løsning og obj. findes der heller ikke behov for at ændre derved. Der er ikke nogen bivirkninger til behandlingen, men det bemærkes, at [Klageren] i hele forløbet har haft en forhøjet BT, som faktisk er faldet en lille smule efter opstarten af Concerta (som derfor ikke bør betragtes som udløsende årsag).

Pt er gentagne gange motiveret KRAFTIGT til at kontakte egen læge for drøftelse af BT-sænkende behandling; pt fastholder at hun ikke ønsker BT-medicin, henviser bla til studier [...], som angiveligt viser, at BT bedst behandles med motion, og hun er i gang med at øge dette. Vi taler frem og tilbage om at medicin/motion ikke er enten-eller, men kan supplere hinanden, og at forhøjet BT trods fravær af symptomer derpå lige nu, kan have stor betydning for livskvalitet og førlighed på sigt. Pt har fuld indsigt deri og lover at genoverveje kontakt til egen læge, udtrykker tydeligt at hun godt ved, at mit lægelige råd er at behandle forhøjet BT og at det er hendes eget ansvar, hvis hun vælger noget andet.

ANBEFALINGER:

Fremadrettet anbefales [Klageren] at fortsætte uændret med: Caps Concerta 54 mg mane + 18/36 mg midt på dagen tabl. motiron 10 mg pn, max x 2 dagligt. Kontrol af BT og P hver 6 måneder samt genovervejelse af opstart af antihypertensiv behandling, ifald der fortsat findes forhøjet BT ved målingerne."

Af generel helbredsattest af 23/6 2023 fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie

2023; brud på begge håndled. Stadig genoptræning. Fortsat sygemeldt efter brud på begge håndled i jan 2023. Opsagt herefter. Håndleddene blev ved brud reponeret, men ikke i korrekt stilling. Ved 5 ugers kontrollen, hvor det blev opdaget var der heling. Genoptræning har ikke hjulpet - genoptræner fortsat. 'Kontrol i marts: Der ses på røntgen, at frakturerne er skredet i begge håndled. Dog mest venstre. Højre hånd vinkler 14 grader dorsalt. Da det er 5 uger siden, at frakturerne er skete, er det derimod for sent at overveje nogen form for operativ reponering af frakturerne.' Stadig megen stivhed af hele håndleddet. Svært ved at skrive computer. Får Panodil 665 mg - tages fast. Skal ved fortsatte gener i håndled - genhenvises efter 1 år - jan 2024. [...].

ADHD - 2020 har været tilknyttet [klinik] siden februar 2020, hvor hun blev henvist gennem sin sundhedsforsikring pga en sygemelding pga stress...Efter at [Klageren] blev opstartet i medicinsk behandling for ADHD samt fortsatte samtalerne med psykolog, aftog de depressive symptomer og stress-symptomerne gradvist, og [Klageren] oplevede bedring af koncentrationsevne, mindre følsomhed for stimuli og stress samt mindre impulsivitet som følge af den medicinske behandling for ADHD. Ophørte med den medicinske beh da hun følte hun blev 'tosset i hovedet' af medicinen efter nogle mdr. Hvis hun skal mere end 2 ting/ dage har hun svært ved at overskue det. Og glemmer så aftalerne. Normalt falder hun i søvn kl 19-20 og sover igennem til næste morgen. Udtrættes let. Har fået det bedre efter opstartet på den forebyggende behandling med erstatning af B12-vitamin, D-vitamin, Kalk og Kalium, Men når det 'går godt' glemmer hun at tage tabletterne. Usikkerhed omkr BT. Hjemme-BT aftalt. Allergi [...]

2. Objektiv undersøgelse, især med henblik på de aktuelle helbredsklager

Har glemt aftalen, men nåede frem i sidste øjeblik. Er meget snakkende og hurtigtalende som altid. Bliver let rørt- grådlabil, når hun taler om sine 'skavanker' og nedsatte arbejdsevne. Har fået taget blodprøve i april 23 og fået tilpasset sine tilskud af div vitaminer, mm. Hun mener at have fulgt anbefalingerne. Kommer til blodprøve mhp om alt er på plads.

Hænder: Helt stiv i sine håndled i forhold til bevægelse op og ned samt til siderne. Dette vanskeliggør anvendelsen af hænderne.

3. Diagnoser

ADHD - Forstyrrelse af aktivitet og opmærksomhed (ADHD)

Seq fracturae radialis bilateralis - følger efter dobbeltsidigt håndledsbrud

...

4. Behandlingsmuligheder

Tale med erhvervspsykolog, hvilket er planlagt. Har fravalgt den medicinske behandling for ADHD, da den forværrede hendes symptomer og hun 'følte sig tosset i hovedet'. Har været udredt hos psykiater og har været i behandling, som hun ikke tålte. Jeg skønner ikke her er yderligere behandlingsmuligheder at hente.

Jeg mener ikke at yderligere træning vil fremme bevægeligheden af hendes håndled. Skal evt til kontrol hos ortopædkirurgerne efter 1 år - dvs i jan 2024.

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Begrænsninger

Fysisk: for at bruge sine hænder da begge hånder er stive efter brud og der er ingen fremgang ved genoptræning. Kan kun med 1 finger skrive på computer.

Psykisk: Pga ADHD er stress-tærsklen lav - hvilket kan medføre depression, hvoraf [Klageren] har haft symptomer på tilbagevendende. Udtrættes let pga tankemylder. Depression og angst er velkendt komorbiditet til ADHD. Har undgåelsesadfærd - som viser sig ved at hun undgår steder med mange mennesker - Køber således ind når butikken åbner kl 07. På trods af en ang nattesøvn er [Klageren] fortsat påvirket af træthed i dagtiden.

6. Prognose

[Klagerens] tilstand skønnes varig og uden yderligere behandlingsmuligheder. Jeg vurderer ikke at [Klageren] er i stand til i sit hidtidige erhverv at arbejde over 15 timer/ uge.

7. Forslag til socialmedicinske behandlingsmuligheder

Ingen forslag til at kunne bringe [Klageren] tilbage til arbejdsmarkedet eller øge arbejdsevnen.

Af journalnotat af 17/7 2023 fremgår bl.a.:

"Vdr. ADHD

Er via [klinik] diagnosticeret med ADHD og er 7.5.2020 opstartet Concerta (depotpræparat) og med t.Motiron som pn præparat. Generelt er [Klageren] let udtrætbar pga sin ADHD - hendes arbejdskapacitet øges under behandlingen, men hun føler sig samtidigt overaktiv... Generelt er hun let udtrætbar pga sin ADHD - hendes stresstærskel er lav som følge heraf.

[Klageren] fortæller desuden nu om faldtendens, men er ikke udredt herfor og har ikke kontaktet læge for yderligere udredning heraf. Er pga balanceproblemer også ophørt med at cykle. Det har angiveligt stået på længe - også før det voldsomme fald, hvor hun brækkede begge hånder.

Ud fra mit mangeårige kendskab til [Klageren] med hendes mange stressygemeldinger og nu hendes meen efter dobbeltsidige håndledsbrud skønner jeg fortsat at [Klageren] ikke vil kunne varetage et job på 15 timer/ uge."

Af kommunal opfølgningssamtale den 22/9 2023 fremgår bl.a.:

"Vurdering af din uarbejdsdygtighed (helt/delvist) aktuelt, herunder symptomer på egen sygdom og bred vurdering:

Du vurderes aktuelt fuldt uarbejdsdygtig i ethvert erhverv grundet brud på begge hånder. Men værst på det venstre, som fortsat hæver og smerter. Du er desuden psykisk påvirket af din situation omkring ikke at kunne arbejde. Din stresstærskel er lav, du har tankemylder og udtrættes let. Har ADHD og tendens til stress og depression, hvilket du har haft flere gange tidligere.

...

Helbredsmæssig og behandlingsmæssig status:

[Klageren] er sygemeldt siden 30.1.2023 grundet to brækkede hånder efter et fald. Hun har været tilknyttet den kommunale genoptræning, men er nu afsluttet herfra. Hendes hænder hæver

fortsat, gør ondt, når hun belaster dem. Men det er bedret. Hun oplyser, at hun kan fungere i dagligdagen i langsomt tempo, men at hun langt fra er i stand til at kunne stille sig til rådighed for ordinære vilkår, idet hun har f.eks. udfordringer med at betjene computer og grundet det psykiske. Hendes dage er meget svingende. Hun følges tæt ved egen læge, og har fået det lidt bedre efter opstart med forebyggende behandling med B12- og D-vitamin, Kalk og Kalium, og har gjort hende mere rolig. Hun føler, at hun er gået helt i stå med kroppen, også både i arme og ben. Og er nu også psykisk påvirket af situationen, er meget påvirkelig af ikke at lave noget. Vil rigtig gerne arbejde, men kan pt. ikke. Hun er aktuelt ikke velbefindende grundet det tab, hun har over ikke at kunne arbejde og uvisheden forbundet hermed. Det er svært for hende at bearbejde og uvisheden er svær. Skal finde en ny identitet. [Klageren] fortæller, at hun er meget træt. Hun sover meget. Står op tidligt kl. ca. 6, sover 2 timer til middag. Og går tidligt i seng mellem 19 - 21. [Klageren] har været henvist til 3 støttende samtale, men føler ikke, at dette gav hende så meget. Adspurgte til hvad der aktuelt gør hende uarbejdsdygtig svarer [Klageren]: uoverskuelighed ved dagligdags ting, eks.vis at komme i bad gør hende helt smadret, ADHD-en trækker hende og håndledsproblematikken oveni gør det endnu værre. Hun er meget mærket af stress denne gang. Symptomerne på dette er, at hun føler sig brugt, uforudsete ting kan gøre at hun ikke laver noget resten af dagen, meget små ting slår hende ud, hun mangler initiativ og er bange for at fejle. [Klageren] er henvist til fysisk træning ved [...] Fysioterapi og Træning, og fremmøder til træning 3 gange ugentligt. Det gør noget godt for hende, men hun er meget udtrættet de sidste 3 uger. Hun kan ikke lave andet end træning på samme dag. Hun har trænet for intensivt, hvorfor hun nu prøver at træne med lavere intensitet. Hun har fortsat ondt i håndleddene, men det er meget bedre. Hun vil gerne fortsætte træningen i yderligere 6 uger, som fysioterapeuten her har foreslået. Desuden drøftet, hvorvidt [Klageren] skal træne i varmt vand, hvilket hun vil tage en snak med fysioterapeuten om. Hun træner ikke derhjemme mere. Men forsøger at træne med græsslåning og andre dagligdags ting. Hun er desuden begyndt at cykle igen, men det er svært at holde balancen."

Af udateret notat fra klinik for fysioterapi og genoptræning fremgår bl.a.:

"Formålet med forløbet var, at [Klageren] skulde opkvalificeres både fysisk og psykisk, således at hun kunne stille sig til rådighed på arbejdsmarkedet igen, formentligt under 37 timer ugt. [Klageren] havde derudover eget mål om at styrke håndled, som var smertepræget grundet tidligere brud på begge håndled. Under hele forløbet havde [Klageren] et fint fremmøde. [Klageren] oplevede, hvordan træningen kunne give hende et stort energioverskud, men andre gange også udtrætte hende. Undervejs oplevede hun også reduktion af smerter fra håndleddene. Forløbet nåede kun at vare i 1,5 mdr. Det er derfor forventeligt at [Klageren] vil have stor gavn af fortsat træning, da tydelig effekt på styrke/udholdenhed typisk ses efter 12 ugers træning. Forløbet nåede sin afslutning 1.10.2023, hvor [Klageren] blev bevilliget seniorpension. Eftersom at [Klageren] har været rigtig glad for at træne her i klinikken, har hun udtrykt, at hun ønsker at fortsætte træningen på eget initiativ. Dette kan jeg varmt anbefale."

Af udateret kommunalt vurderingsskema for tilkendelse af seniorpension fremgår bl.a.:

"Vi vurderer, at din arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i dit seneste job som [...].

Vi har foretaget en konkret helhedsvurdering af din arbejdsevne på baggrund af sagens oplysninger, særligt de helbredsmæssige oplysninger sammenholdt med oplysninger om arbejdsopgaverne i dit seneste job.

Vi vurderer, at dine helbredsmæssige gener ikke er forenelige med varetagelse af arbejdsopgaver i dit seneste job i mere end 15 timer om ugen. Vi lægger vægt på, de helbredsmæssige oplysninger, hvor det beskrives at du har brækket begge håndled og håndleddene efterfølgende er blevet stive da bruddene er skredet. Det fremgår af den lægelig vurdering at behandlingsmulighederne er udtømte, da der er forsøgt genoptræning igennem en lægenere periode hvorfor funktionsevnen ikke kan udvikles. Tilstand skønnes varig og uden yderligere behandlingsmuligheder, der vil kunne bringe dig tilbage til arbejdsmarkedet eller øge arbejdsevnen. Vi vurderer, at funktionsevne er uforenelig i forhold til varetagelse af seneste job og de tilhørende arbejdsfunktioner i mere end 15 timer ugentligt. Dette begrundes i at seneste arbejde vurderes at du kan skrive på computer med dine hænder når du [...], hvilket er meget vanskeliggjort med to stive håndled. Den helbredsmæssige situation er ikke længere kompatibel med de arbejdsfunktioner og kompetencer jobbet indebærer.

Vi er opmærksomme på at du også har haft depression og har fået konstateret ADHD og at det i nogen grad nedsætter din arbejdsevne, men bemærker også at du har kunne arbejde med denne tilstand. Det er dog fortsat vores vurdering, at din arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen.

Ud fra en samlet vurdering af oplysningerne i sagen er det således vores vurdering, at betingelserne for tilkendelse af seniorpension er opfyldte."

Af selskabets oversigt over bidragsindbetalingen fremgår bl.a.:

Navn	Betalingsdato	Vedr. fra dato	Vedr. til dato
[Virksomhed 2]	11-04-2023	01-03-2023	31-03-2023
[Virksomhed 2]	10-03-2023	01-02-2023	28-02-2023
[Virksomhed 2]	10-02-2023	01-01-2023	31-01-2023
[Virksomhed 1]	31-01-2022	20-12-2021	16-01-2022
[Virksomhed 1]	30-12-2021	15-11-2021	19-12-2021
[Virksomhed 1]	30-11-2021	18-10-2021	14-11-2021
[Virksomhed 1]	29-10-2021	20-09-2021	17-10-2021

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"§ 16. Forsikringen ved førtids- og seniorpension, samt tidlig udbetaling ved ressourceforløb

...

Stk. 18. Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtidspension og opsparringssikringen udbetales ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på lidelserne, der fører til tilkendelse af offentlig førtids- eller seniorpension, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i PensionDanmark.

Ved fastsættelse af indbetalingsperioden medregnes ikke pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for perioder med løn under sygdom, sygedagpenge fra arbejdsgiveren og lignende."

Nævnet udtaler:

Klageren blev den 20/9 2021 genoptaget i arbejdsmarkedspensionen. Der blev indbetalt pensionsbidrag for perioden 20/9 2021 til 16/1 2022, og igen for perioden 1/1 2023 til 31/3 2023. Den 1/4 2023 overgik klageren til bidragsfri dækning, hvor forsikringerne blev betalt via pensionsopsparingen. Den 1/10 2023 fik klageren tilkendt offentlig seniorpension. Den 2/10 2023 søgte klageren om supplerende seniorpension og opsparingssikring. Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at der er indbetalt mindre end 12 måneders pensionsbidrag inden for de seneste 4 år, og at klagerens eksisterende lidelser før optagelsen i pensionsordningen er hovedårsagen til, at klageren fik tilkendt offentlig seniorpension.

Klageren har anført, at hun blev sygemeldt som følge af to brækkede håndled, og at hun ikke blev sygemeldt med stress. Hun er ikke kørt ned med stress efter en måneds ansættelse i seneste job. Klageren har anført, at hun ikke har faldtendenser eller balanceproblemer.

Selskabet har anført, at det er klagerens psykiske lidelse ADHD – som siden 2019 har været den altovervejende årsag til klagerens mange sygemeldinger – der er hovedårsagen til, at klageren får tilkendt seniorpension. Selskabet har anført, at klageren siden 2019 reelt ikke har kunnet bestride hendes sædvanlige beskæftigelse, da denne type job kører hende ned psykisk. Selskabet har anført, at det er klagerens eksisterende ubehandlede balanceproblemer, som er årsag til faldet, hvor klageren fik brud på begge hænder.

Det fremgår af kommunal opfølgningssamtale den 22/3 2023, at klageren siden 30/1 2023 har været sygemeldt grundet to brækkede håndled, og at klageren december 2019 til maj 2021 har været sygemeldt med arbejdsrelateret stress/depression.

Det fremgår af kommunal opfølgningssamtale den 16/5 2023, at "Hendes hænder hæver fortsat meget, gør ondt og hendes største udfordring er, at hun ikke har nogen kræfter i hænder og fingre, hvorfor hun nemt taber ting. Hun har nedsat bevægelighed i hænderne, og håndleddene er stive.

Hun oplyser, at hun langt fra er i stand til at kunne stille sig til rådighed for ordinære vilkår, idet hun ikke kan bruge sine hænder og fingre. Hun har f.eks. udfordringer med at betjene computer eller telefon. Hun tager dagligt meget smertestillende ... Har svært ved at holde balance, og føler sig meget handicappet. Hun er nu også psykisk påvirket af situationen, er meget påvirkelig af ikke at lave noget ... Hun har været der før, og føler at hun er på vej ned i et stort hul og ved at gå helt i hundene igen".

Det fremgår af journal af 15/6 2023 fra psykiater, at "[Klageren] blev [i februar 2020] diagnosticeret og forsøgt behandlet for depression gennem nogle måneder med utilstrækkelig effekt, og i forløbet opstod mistanke om en grundlæggende opmærksomhedsforstyrrelse ... [Klageren] blev diagnosticeret med F90.0 Forstyrrelse af aktivitet og opmærksomhed (ADHD). Efter at [Klageren] blev opstartet i medicinsk behandling for ADHD samt fortsatte samtalerne med psykolog, aftog de depressive symptomer og stresssymptomerne gradvist, og [Klageren] oplevede bedring af koncentrationsevne, mindre følsomhed for stimuli og stress samt mindre impulsivitet som følge af den medicinske behandling for ADHD".

Det fremgår af generel helbredsattest af 23/6 2023, at "Helt stiv i sine håndled i forhold til bevægelse op og ned samt til siderne. Dette vanskeliggør anvendelsen af hænderne ... Har fravalgt den medicinske behandling for ADHD, da den forværrede hendes symptomer og hun" følte sig tosset i hovedet". Jeg skønner ikke her er yderligere behandlingsmuligheder at hente. Jeg mener ikke at yderligere træning vil fremme bevægeligheden af hendes håndled Begrænsninger Fysisk: for at bruge sine hænder da begge håndled er stive efter brud og der er ingen fremgang ved genoptræning. Kan kun med 1 finger skrive på computer ... Psykisk: Pga ADHD er stress-tærsklen lav – hvilket kan medføre depression, hvoraf [Klageren] har haft symptomer på tilbagevendende. Udtrættes let pga tankemylder. Depression og angst er velkendt komorbiditet til

ADHD ... [Klagerens] tilstand skønnes varig og uden yderligere behandlingsmuligheder. Jeg vurderer ikke at [Klageren] er i stand til i sit hidtidige erhverv at arbejde over 15 timer/ uge."

Det fremgår af journalnotat af 17/7 2023, at "faldtendens, men er ikke udredt herfor og har ikke kontaktet læge for yderligere udredning heraf. Er pga. balanceproblemer også ophørt med at cykle. Det har angiveligt stået på længe - også før det voldsomme fald, hvor hun brækkede begge håndled. Ud fra mit mangeårige kendskab til [Klageren] med hendes mange stresssygemeldinger og nu hendes mén efter dobbeltsidige håndledsbrud skønner jeg fortsat at [Klageren] ikke vil kunne varetage et job på 15 timer/ uge".

Det fremgår af kommunal opfølgningssamtale den 22/9 2023, at "Du vurderes aktuelt fuldt uarbejdsdygtig i ethvert erhverv grundet brud på begge håndled. Men værst på det venstre, som fortsat hæver og smerter. Du er desuden psykisk påvirket af din situation omkring ikke at kunne arbejde. Din stresstærskel er lav, du har tankemylder og udtrættes let. Har ADHD og tendens til stress og depression, hvilket du har haft flere gange tidligere ... Hendes hænder hæver fortsat, gør ondt, når hun belaster dem. Men det er bedret. Hun oplyser, at hun kan fungere i dagligdagen i langsomt tempo, men at hun langt fra er i stand til at kunne stille sig til rådighed for ordinære vilkår, idet hun har f.eks. udfordringer med at betjene computer og grundet det psykiske ... ADHD-en trækker hende og håndledsproblematikken oveni gør det endnu værre. Hun er meget mærket af stress denne gang. Symptomerne på dette er, at hun føler sig brugt, uforudsete ting kan gøre at hun ikke laver noget resten af dagen, meget små ting slår hende ud, hun mangler initiativ og er bange for at fejle ... Hun har fortsat ondt i håndleddene, men det er meget bedre".

Det fremgår af kommunens vurdering om tilkendelse af seniorpension, at "det beskrives at du har brækket begge håndled og håndleddene efterfølgende er blevet stive da bruddene er skredet ... behandlingsmulighederne er udtømte, da der er forsøgt genoptræning igennem en længere periode hvorfor funktionsevnen ikke kan udvikles. Tilstand skønnes varig og uden yderligere behandlingsmuligheder, der vil kunne bringe dig tilbage til arbejdsmarkedet eller øge ar-

bejdsevnen. Vi vurderer, at funktionsevne er uforenelig i forhold til varetagelse af seneste job og de tilhørende arbejdsfunktioner i mere end 15 timer ugentligt. Dette begrundes i at seneste arbejde vurderes at du kan skrive på computer med dine hænder når du [...], hvilket er meget vanskeliggjort med to stive håndled.

Den helbredsmæssige situation er ikke længere kompatibel med de arbejdsfunktioner og kompetencer jobbet indebærer. Vi er opmærksomme på at du også har haft depression og har fået konstateret ADHD og at det i nogen grad nedsætter din arbejdsevne, men bemærker også at du har kunne arbejde med denne tilstand. Det er dog fortsat vores vurdering, at din arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 16, stk. 18, at "Den supplerende førtids- og seniorpension, engangsbeløbet ved førtidspension og opsparingssikringen udbetales ikke, hvis der er indbetalt pensionsbidrag fra arbejdsgiveren for mindre end 12 måneder inden for de sidste fire år, når symptomerne på lidelserne, der fører til tilkendelse af offentlig førtids- eller seniorpension, er til stede, allerede før medlemmet bliver optaget i PensionDanmark".

Nævnets flertal udtaler:

Flertallet bemærker, at det er selskabet der skal bevise, at dækningsundtagelsen i forsikringsbetingelserne finder anvendelse i klagerens tilfælde.

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet, at selskabet ikke har bevist, at symptomerne på de lidelser – der har ført til tilkendelse af offentlig seniorpension – var til stede, allerede før klageren blev genoptaget i pensionsordningen i 2021. Selskabet har derfor ikke været berettiget til at afvise at yde klageren dækning fra forsikringen ved seniorpension.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at klageren først brækkede begge håndled i januar 2023, hvilket er mere end 3 år efter, at klageren blev genoptaget i pensionsordningen. Af generel helbredsattest af 23/6 2023 fremgår det, at klagerens håndled efter brud er vokset forkert sammen, at håndleddene er helt stive i forhold til bevægelse op og ned samt til siderne, at der

ikke er sket fremgang ved genoptræning, og at klageren kun kan skrive med én finger på computer.

Flertallet har også lagt vægt på, at der ikke er grundlag for at statuere, at klagerens ADHD og depression/stress – som bestod før klageren brækkede begge sine håndled – er hovedårsagen til, at klageren fik tilkendt seniorpension pr. 1/10 2023.

Flertallet har i den forbindelse lagt vægt på, at kommunens indstilling til seniorpension hovedsageligt ses at være begrundet i klagerens håndledsgener. Det fremgår af kommunens vurdering, at klagerens funktionsniveau er uforenelig med varetagelsen af seneste job og de tilhørende arbejdsfunktioner i mere end 15 timer, da klageren i sin arbejdsfunktion skal skrive på computer, hvilket er meget vanskeliggjort med to stive håndled. Klagerens helbredsmæssige situation er derfor ikke længere kompatibel med de arbejdsfunktioner og kompetencer jobbet indebærer. Videre fremgår det, at kommunen er opmærksom på, at klageren har haft depression og fået konstateret ADHD, som i nogen grad nedsætter arbejdsevnen, men at klageren har kunne arbejde med denne tilstand.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Nævnets mindretal udtaler:

Mindretallet lægger til grund, at der inden for de seneste fire år – forud for at klageren pr. 1/10 2023 fik tilkendt offentlig seniorpension – ikke er indbetalt pensionsbidrag for tolv måneder.

Efter en gennemgang af sagen finder mindretallet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har givet afslag med henvisning til, at symptomerne på de lidelser – der har ført til tilkendelse af offentlig seniorpension – var til stede, allerede før klageren blev genoptaget i pensionsordningen i 2021.

Ankenævnet for Forsikring

15.

100667

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at klageren, forud for de to brækkede håndled i januar 2023, havde fået konstateret væsentlige psykiske og kognitive helbredsproblemer, og at disse forhold er baggrunden for og hovedårsagen til, at klageren siden 2019 har haft flere sygdommeldinger og kun har haft sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet.

Mindretallet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af generelhelbredsattest, at klagerens stresstærskel på grund af hendes ADHD er meget lav, hvilket kan medføre depression, og at klageren har haft tilbagevendende symptomer. Af journal af 17/7 2023 fremgår det, at klageren er kendt med mange stresssygemeldinger. Af kommunal opfølgningssamtale den 22/9 2023 fremgår det, at klagerens ADHD trigger hende, at håndledsproblematikken oveni gør det endnu værre, og at klageren denne gang er meget påvirket af stress. Klageren har symptomer i form af, at hun føler sig brugt, uforudsete ting kan ødelægge hele dagen, meget små ting slår hende ud, hun mangler initiativ og er bange for at fejle. Klageren har ondt i håndleddene, men det er meget bedre.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PensionDanmark, skal anerkende, at selskabet ikke har været berettiget til at afvise at yde klageren dækning fra forsikringen ved seniorpension. Selskabet skal genoptage sagsbehandlingen med henblik på at udbetale ydelser til klageren i overensstemmelse med aftalegrundlaget. Allerede forfaldne krav forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Ankenævnet *for* Forsikring

16.

100667

Hans-Jørgen Nymark Beck